

**İŞLETME BÖLÜMÜ SON SINIF ÖĞRENCİLERİN
FİNANSAL OKURYAZARLIK DÜZEYİ
(ANKARA-HACI BAYRAM VELİ-HACETTEPE
ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ)**

Bahan YENİLMEZ¹

Geliş Tarihi: 01.11.2019

Kabul Tarihi:26.11.2019

ÖZET

Bu çalışmanın amacı Ankara'nın önemli üniversitelerinden biri olan Ankara Üniversitesi, Hacı Bayram Veli Üniversitesi ve Hacettepe Üniversitelerinin İşletme bölümünde eğitim gören, son sınıf öğrencilerinin finansal okuryazarlık düzeyinin ölçülmesi ve bu üniversitelerde eğitim gören öğrencilerin demografik yapılarının finansal okuryazarlık seviyeleri üzerindeki etkisinin araştırılması amaçlanmaktadır. Yapılan bu çalışmada; hisse çeşitlendirilmesi, faiz oranı ve tahvil fiyatı arasındaki ilişkiye dair bilgiyi ölçmek amacıyla sorulmuş olan soruların demografik değişkenlere göre farklılık gösterdiği belirtilmiştir. Yapılan bu çalışmada ayrıca finansal okuryazarlık düzeyini ölçmek için öğrencilere sorulan sorulardan öğrencilerin en başarılı olduğu konunun temel faiz bilgisi; en başarısız olduğu konunun ise uzun vade getirisi olduğu ortaya çıkmıştır. Son olarak bu çalışmada, çalışmaya katılan öğrencilerin sorulardaki başarı oranlarında cinsiyete göre belirgin bir fark bulunmadığı; finansal okuryazarlık düzeyini, not ortalaması ve aylık hane halkı geliri değişkenlerinin belirgin bir şekilde etkilediği, fakat anne ve babanın eğitim düzeyinin belirgin bir etkisinin olmadığı yapılan bu çalışmada ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler: Finansal Okuryazarlık; İşletme Bölümü, Demografik Değişkenler

¹Arş. Gör. Bahan YENİLMEZ Ankara Üniversitesi, İşletme Bölümü, byenilmez@ankara.edu.tr

*İşletme Bölümü Son Sınıf Öğrencilerin Finansal Okuryazarlık Düzeyi
(Ankara-Hacı Bayram Veli-Hacettepe Üniversitesi Örneği)*

**The Financial Literacy Level Of Senior Students In
Business Administration Departments(A Research On
The Ankara, Hacı Bayram Veli And Hacettepe
University)**

ABSTRACT

The purpose of this study is to determine financial literacy levels for the senior undergraduate student which studying in the business administration department of the Ankara University, Hacı Bayram Veli University and Hacettepe University, which are among to the important universities of Ankara; and also investigate the effect of demographic structures on financial literacy levels. In this study; It was found that the questions asked in order to measure the information about the stock diversification and the relationship between the interest rate and the bond price differ according to the demographic variables. Also, in this study; it was found that the most successful topic among the questions asked to students to measure the level of financial literacy was basic interest knowledge; the most unsuccessful topic among the questions asked to students to measure the level of financial literacy was long-term return knowledge. Finally, in this study, it was found that there was no significant difference in the success rates of the students participating in the study according to gender; In this study, it was found that grade point average and monthly household income variables had a significant effect on financial literacy level, but the educational level of the parents had no significant effect on financial literacy level.

Keywords: Financial Literacy; Department of Business Administration, Demographic Variables

GİRİŞ

Finansal okuryazarlık en temel tanımıyla, bir kişinin parasını yönetme yetkinliği veya finansal kavramlar hakkında bilgi sahibi olarak kendilerine en uygun finansal kararların verilmesi ve geleceğe ilişkin planlamaların yapılmasıdır. Son dönemlerde ortaya çıkan global krizler ve teknolojiadaki gelişmeler sonucunda finansal ürün çeşitliliğinin artması finansal okur yazarlık kavramının önemini arttırmaktadır.

Ekonomi piyasaların daha etkin ve verimli çalışması için yatırımcıların veya yatırım yapmayı düşünen bireylerin temel düzeyde finansal kavramlara, araçlara ve konulara ilişkin bilgi sahibi olmalıdır. Bu amaç doğrultusunda hem gençlerin hem de yetişkinlerin finansal okuryazarlık düzeyi artırılmalıdır. Bu açıdan bakıldığında, gelecekte yatırım yapacak yetişkinler olarak üniversite öğrencilerinin finansal okur yazarlık düzeylerinin yüksek olması gerekmektedir. Bu yüzden bu çalışmada gelecekte yatırımcı veya önemli firmalarını yöneticileri olacak üniversite öğrencilerinin finansal okuryazarlık düzeyleri belirlenmeye ve onların demografik yapılarının finansal okuryazarlık düzeyine etkisi tespit edilmeye çalışılmıştır.

1. LİTERATÜR TARAMASI

Finansal okur yazarlık, bilanço, nakit akış ve kâr zarar tablosu da dahil olmak üzere temel finansal tabloları anlama ve okuma yeteneği olarak tanımlanırsa (Rezaee, Olibe ve Minmier, 2003), finansal okur yazarlığın firmalar ve onların çalışanları için ne kadar önemli olduğu anlaşılabilir. Song ve Windram'ın 2004 yılında yaptıkları çalışmada, finansal okuryazarlığın hem firmanın yöneticilerinin hem de denetim komitesinin etkinliğine olumlu yönde katkı sağladığını belirtmişlerdir (Song ve Windram 2004).

Finansal okuryazarlıkla ilgili üç araştırma geleneği vardır (Hasnain, Batool, Hasan ve Altaf, 2017). İlk gelenek, farklı demografik alanlarda finansal okuryazarlık düzeyini ölçmeyi amaçlamaktadır (Hullgren ve Söderberg, 2013; Bay ve Catusús, 2014; Hasnain vd., 2017). İkinci gelenek finansal okuryazarlığın finansal kararlar üzerindeki etkilerini araştırmaktadır (Hasnain vd., 2017, Stevens, 2017). Üçüncü gelenek finansal eğitimin etkilerini incelemektedir. İkinci temada yapılan merkezi bir tartışma, finansal okuryazarlığın aşılabilmesidir (Willis, 2009; The World Bank, 2009; Oehler ve Werner, 2008; Lyons , Chang ve Scherpf, 2006; Fox, Bartholomae ve Lee

*İşletme Bölümü Son Sınıf Öğrencilerin Finansal Okuryazarlık Düzeyi
(Ankara-Hacı Bayram Veli-Hacettepe Üniversitesi Örneği)*

2005). Birlikte ele alındığında, finansal okuryazarlık konusunda yapılan araştırmalar, finansal okuryazarlık konusunda belirgin ve istikrarlı bir görüş olduğunu; okur yazarlık kavramının altında yatan finansal beceriler, bireyin finansal kararları nasıl vereceğini öngörmektedir. Ayrıca finansal okur yazarlık, bu becerileri nasıl edinebileceğini ve geliştireceğini öğrettiği için mali açıdan yeteneksiz bir kişiyi yetenekli bir yatırımcı haline getirebilmektedir (Langley, 2008: 90).

Finansal okuryazarlık ile ilgili hem işletmelere hem yatırımcılara hem de öğrencilere yönelik olarak birçok çalışma yapılmıştır (Kılıç, Ata ve Seyrek, 2015; Antepi ve Kılınc, 2018; Antepi, 2019). Yapılan bu çalışmalarda bireylerin genel finansal bilgi düzeyi ölçülmekle kalmamış, ayrıca bireylerin bireysel demografik özelliklerine göre okuryazarlık düzeylerinin farklı olup olmadığı araştırılmaya çalışılmıştır. Bu konuyla ilgili Lusardi'nin 2008 yılında hane halkının tasarruf davranışını ölçmek için yaptığı çalışmada, finansal okuryazarlık düzeyinin demografik değişkenlere göre farklılık gösterdiği belirtilerek; kadınların erkeklere göre finansal okuryazarlık düzeylerinin daha düşük olduğu; yaşlıların finansal okuryazarlık düzeylerinin gençlere göre daha fazla olduğu ve düşük eğitimli kişilerin finansal okuryazarlık düzeylerinin ise iyi eğitimli kişilere göre daha düşük olduğu vurgulanmıştır (Lusardi, 2008: 8).

SPK'nın 2012 yılında Türkiye'de ki finansal okuryazarlık düzeyini ölçmek için yaptığı ankette; Türk Halkı'nın %84'e yakın bir kısmı finansal konularla ilgili matematiksel basit işlemleri yapabildiğini bu oranın 2015 yılında yine SPK'nın yaptığı çalışmada %93'e çıktığı; paranın zaman değeriyle ilgili sorulan soruda ise doğru cevaplama oranının, %28 (2012) civarından %50'ye (2015) yükseldiği, borç için ödenen faizi doğru hesaplayabilenlerin oranının ise %72,5 seviyesinden %84 seviyesine çıktığı; basit faizle ilgili soruyu doğru cevaplayanların oranının %33,5 seviyesinden %50 'ye ulaştığı; bileşik faizle ilgili soruyu doğru cevaplayanların oranının ise %26,1 seviyesinden % 32 seviyesine çıktığı belirtilmiştir. Tüm bu orandaki artışlar Türk halkının finansal okuryazarlığının giderek arttığını göstermektedir. Yine bu çalışmada yapılan ekonometrik analizler sonucunda ise eğitimin finansal okuryazarlık düzeyi ile çok yakın bir ilişkisinin

bulunduğu belirtilerek okula gitmemiş veya ilkokulu tamamlamamış kişilerin finansal okuryazarlık seviyelerinin önemli ölçüde düşük olduğu, eğitim düzeyinin yükselmesiyle finansal okuryazarlık seviyesinin de arttığı SPK'nın yaptığı bu çalışmada vurgulanmıştır. Yine bu çalışma da erkeklerin finansal okuryazarlık düzeylerinin kadınlara kıyasla daha fazla olduğu ortaya konmuştur. SPK'nın çalışmasında finansal okuryazarlık düzeyinin yaş ile ilgili olduğu sonucu çıkarılabilir. Yapılan çalışmada ileri yaştaki katılımcıların finansal okuryazarlık düzeyinde düşüş gösterdiği belirtilmiştir. Bu çalışmada ayrıca hanenin kişi başına düşen geliri arttıkça finansal okuryazarlık düzeyinin de yükseldiği vurgulanmıştır. Son olarak bu çalışmada tasarruf oranının artması ve bu tasarrufların doğru bir şekilde değerlendirilmesi için finansal okuryazarlık düzeyinin yükseltilmesi gerekliliği ortaya konulmuştur.

Finansal okuryazarlıkla ilgili yapılan çalışmalara bakıldığında bu çalışmaların çoğunda finansal eğitim çabaları ve kişisel finansal davranışlar arasında bir ilişki olup olmadığı incelenmiştir. Bilgi birikimi ve davranış arasında bir zincirin var olması nedeniyle yapılan bu çalışmaların çoğunda böyle bir ilişkinin var olduğu tespit edilmiştir (Perry, 2008; Bayer, Bernheim ve Scholz, 2009; Huston, 2010; Sundarasan, Rahman, Othman ve Danaraj, 2016). SPK'nın yaptığı anketteki sonuçta da ortaya çıktığı gibi finansal okuryazarlık düzeyinin cinsiyete göre farklılık gösterdiği ortaya çıkmaktadır (Chen ve Volpe, 2002; Furtuna, 2007; Worthington, 2006; Lusardi, 2008; Lusardi ve Mitchell, 2011; Dvorak ve Hanley, 2010, Atkinson ve Messy 2012: 43; Almenberg ve Anna Dreber, 2015). Sözü edilen çalışmaların büyük bölümünde kadınların finansal okuryazarlık seviyesinin erkeklere oranla daha az olduğu belirtilmiştir. Fakat sayısı az olmakla birlikte yapılan çeşitli çalışmalarda finansal okuryazarlık düzeyiyle cinsiyet arasında bir ilişki bulunamamıştır (Kılıç, Ata ve Seyrek, 2015; Aksoylu, Boztosun, Altınışik ve Baraz, 2017 Erdoğan, 2019).

Finansal okuryazarlık düzeyinin eğitim ile yakından ilişkili olduğunu vurgulayan birçok çalışma bulunmaktadır (Worthington, 2006; Dvorak ve Hanley, 2010; Atkinson ve Messy 2012: 43; Adeleke, 2013, Hastings, Madrian ve Skimmyhorn, 2013). Bu konuyla ilgili yapılan çalışmaların büyük çoğunluğunda eğitim seviyesi arttıkça finansal okuryazarlık düzeyinin de arttığı gözlenmiştir. Fakat yine sayısı az olmakla birlikte eğitim düzeyiyle

*İşletme Bölümü Son Sınıf Öğrencilerin Finansal Okuryazarlık Düzeyi
(Ankara-Hacı Bayram Veli-Hacettepe Üniversitesi Örneği)*

finansal okuryazarlık arasında bir ilişkinin olmadığını belirten çalışmalarda vurgulanmaktadır (Ansong ve Gyensare, 2012).

Finansal okuryazarlık düzeyinde ailenin bir etkisinin bulunup bulunmadığını Jorgensen ve Savla 2010 yılında üniversite öğrencileri üzerinde yaptıkları bir çalışmayla cevap bulmaya çalışmışlardır. Bu çalışmanın sonucunda, ailenin, ankete katılan öğrencilerin finansal okuryazarlık düzeyinde herhangi bir etkisinin bulunmadığı, ancak öğrencilerin finansal tutumlarının ve davranışlarının üzerinde ailenin bir etkisi olduğu vurgulanmıştır.

2. YÖNTEM

2.1. Evren-Örneklem

Ankara Üniversitesi, Hacı bayram Veli Üniversitesi ve Hacettepe Üniversitesi İşletme bölümünde eğitim gören son sınıf öğrencisi araştırmanın evrenini oluşturmaktadır. Bu öğrencilerden bu okullarda çoğunlukla seçmeli olarak verilen denetim dersini alan 300 öğrencinin arasından yapılan bu ankete 202 kişi katılmıştır. Yani evrenin %67,3'lük bir bölümü yapılan çalışmaya dâhil edilmiştir.

Bu araştırma 2018-2019 eğitim öğretim yılında Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Ankara Üniversitesi ve Hacettepe Üniversitesi İşletme bölümünde öğrenim gören toplam 202 son sınıf öğrencisiyle yapılmıştır.

2.2. Araştırmanın Modeli

Araştırmada Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Ankara Üniversitesi ve Hacettepe Üniversitesi İşletme bölümünde eğitim gören son sınıf öğrencilerinin finansal okuryazarlık düzeyleri ile demografik özelliklerinin (cinsiyet, yaş, üniversite, öğrenim durumu, not ortalaması, annesinin eğitim düzeyi, babasının eğitim düzeyi, aylık hane geliri) ne oranda açıklandığının gösterilmesi gayesiyle genel tarama modellerinden biri olan ilişkisel tarama modeli bu çalışmada kullanılan modeldir.

2.3. Veri Toplama Aracı

Çalışmada kullanılmış olan veriler İşletme Bölümü son sınıf öğrencilerine uygulanan anket ile toplanmıştır. Çalışmada kullanılacak anket iki bölümden oluşmuştur. İlk bölümde, öğrencilerin demografik özellikleriyle ilgili sorulara yer verilmiştir. Anketin son bölümünde ise öğrencilerin finansal okuryazarlığının ölçülmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda, Lusardi'nin 2008 yılında kullanmış olduğu anketten faydalanılarak hazırlanan 9 adet soru bulunmaktadır.

Finansal okuryazarlık düzeyinin ölçülmesi yapılan bu ankette; öğrencilerin temel faiz, temel enflasyon, hisse senedi çeşitlendirmesi, borsanın işlevi, yatırım fonları, faiz oranı ve tahvil fiyatları arasındaki ilişkiye, hisse senetlerinin ve tahvillerin riskliliği, uzun vade getirisi ve varlıkların çeşitlendirilmesine ilişkin finansal bilgi düzeylerini ölçecek 9 adet soru yer almaktadır. Anket sorularının güvenilirliği Cronbach alpha katsayısı ile ölçülmüştür. Yapılan analizin cronbach alpha değeri 0,739 olarak hesaplanmıştır. Hesaplanan cronbach alpha katsayısı $0,60 \leq \alpha < 0,80$ olduğundan ölçüğeğin oldukça güvenilir olduğu söylenebilir.

2.3.1. Araştırma Soruları

Bu çalışmada Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Ankara Üniversitesi ve Hacettepe Üniversitesi İşletme bölümündeki son sınıf öğrencilerinin finansal okuryazarlık düzeyi ne kadardır ve bu konuya ilişkin demografik değişkenler arasında anlamlı herhangi bir fark bulunmakta mıdır? cümlesi bu çalışmanın problem cümlesini oluşturmaktadır.

2.3.2. Araştırma Hipotezleri ve Verilerin Analizi

Araştırmada finansal okuryazarlık ile ilgili beş adet hipotez ortaya konulmuştur. Bu hipotezler şu şekildedir:

- Finansal okuryazarlık seviyesi, öğrencinin cinsiyetine göre anlamlı bir şekilde değişmektedir.
- Finansal okuryazarlık seviyesi, öğrencinin eğitim gördükleri üniversiteye göre anlamlı bir şekilde değişmektedir.
- Finansal okuryazarlık seviyesi, öğrencinin not ortalamasına göre anlamlı bir şekilde değişmektedir.

*İşletme Bölümü Son Sınıf Öğrencilerin Finansal Okuryazarlık Düzeyi
(Ankara-Hacı Bayram Veli-Hacettepe Üniversitesi Örneği)*

- Finansal okuryazarlık seviyesi, öğrencinin gelecekte denetim ve muhasebe mesleğinde çalışma isteğine göre anlamlı bir şekilde değişmektedir.
- Finansal okuryazarlık seviyesi, öğrencinin aylık hane gelirine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

Uygulanan anket sonucunda ulaşılan verilerin analiz edilmesinde SPSS 23 paket programı kullanılmıştır. Demografik bilgiler bağımsız, finansal okuryazarlık faktörleriye bağımlı değişken olarak belirlenmiştir.

Bu çalışmanın araştırma probleminin çözümlenmesi için yapılan ankete katılan Ankara Üniversitesi, Hacı Bayram Veli Üniversitesi ve Hacettepe Üniversitesi İşletme Bölümlerinde okuyan son sınıf öğrencilerinin verdikleri cevaplar sonucunda betimsel istatistikler ölçülmüştür. Son sınıf öğrencilerinin demografik özelliklerine göre finansal okuryazarlık düzeylerinin değişip değişmediğinin incelemesi gayesiyle ilişkisiz ölçümlerde tek yönlü varyans analizi, t testi, ve çoklu karşılaştırmalar içinse LSD testi ölçülmüştür. Yapılan çalışmada elde edilen sonuçlar %5 anlamlılık seviyesinde, %95 güven aralığıyla değerlendirmeye alınmıştır.

Yapılan bu çalışmada, Pearson Korelasyon Katsayısı araştırmanın değişkenleri arasındaki ilişkinin derecesinin ve yönünün belirlemesi için kullanılmıştır. Yapılan analiz sonucunda elde edilen bulgular ve veriler yorumlar bölümünde tablolar halinde gösterilmiş ve yorumlanmıştır.

➤ **Araştırmaya katılan öğrencilerin demografik özelliklerine göre dağılımları**

Tablo 2'de çalışmaya katılan öğrencilerin yaş, cinsiyet, üniversite, öğrenim türü, not ortalaması, babanın eğitim düzeyi, annenin eğitim düzeyi, aylık hane geliri için dağılımı gösterilmektedir.

Tablo:1 Araştırmaya katılan öğrencilerin demografik yapılarının yüzde ve frekans dağılımı

Değişken	Kategoriler	Frekans (f)	Yüzde(%)
Cinsiyet	Kadın	102	50,5
	Erkek	100	49,5
Yaş	21	7	3,5
	22	39	19,3
	23	82	40,6
	24	45	22,3
	25	16	7,9
	26 ve üzeri	13	7,4
Üniversite	Hacı Bayram Veli Üniversitesi	87	43,1
	Hacettepe Üniversitesi	49	24,3
	Ankara Üniversitesi	66	32,6
Öğrenim Türü	Birinci Öğretim	167	82,7
	İkinci Öğretim	35	17,3
Not Ortalaması	<2,00	4	2,0
	2,01-3,00	141	69,8
	3,01-4,00	57	28,2
Annenin Eğitim Düzeyi	Okuryazar değil	10	5,0
	İlköğretim	71	35,1
	Lise	65	32,2
	Üniversite	54	26,7
	Lisansüstü	2	1,0
Babanın Eğitim Düzeyi	Okuryazar değil	1	0,5
	İlköğretim	38	18,8

*İşletme Bölümü Son Sınıf Öğrencilerin Finansal Okuryazarlık Düzeyi
(Ankara-Hacı Bayram Veli-Hacettepe Üniversitesi Örneği)*

	Lise	65	32,2
	Üniversite	85	42,1
	Lisansüstü	13	6,4
Aylık Hane Geliri	<1.000 TL	3	1,5
	1.000 – 2.000 TL	19	9,4
	2.001 – 3.000 TL	49	24,3
	>3.001 TL	131	64,9

Tablodaki veriler bakımından araştırmaya katılan öğrencilerin %50,5'i kadın, %49,5'i ise erkektir. Araştırmaya katılan erkek ve kadın öğrencilerin sayısı birbirine yakındır. Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş durumunu incelediğimizde %40,6'sı 23 yaşında, %22,3'ü 24 yaşında, %19,3'ü 22 yaşında, %7,9'unun 25 yaşında, %7,4'ünün 26 yaş ve üzeri, %3,5'ünün 21 yaşında olduğunu görüyoruz. Araştırmaya katılan öğrencilerin büyük bir çoğunluğunu 22, 23 ve 24 yaş grubu oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan öğrencilerin okudukları üniversiteyi incelediğimizde %43,1 Hacı Bayram Veli Üniversitesi, %32,6'sı Ankara Üniversitesi ve %24,3'ünü Hacettepe Üniversitesi oluşturmaktadır. Hacı Bayram Veli Üniversitesi'nin oranının fazla olmasının sebebi 3 üniversite arasında ikinci öğretimi olan tek üniversitedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin %82,7'si birinci öğretim, %17,3'ü ikinci öğretimdir. İkinci öğretimde okuyan öğrencilerin tamamı Hacı Bayram Veli Üniversitesinde okumaktadır. Araştırmaya katılan öğrencileri not ortalamaları açısından incelediğimizde %2,0'sinin not ortalaması 2,00'nin altında, %69,8'sinin not ortalaması 2,01-3,00 arasında, %28,2'sinin not ortalaması ise 3,00'ün üzerindedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin genelini başarılı olduğu görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin annelerinin ve babalarının eğitim düzeyi genellikle lise ve üniversitedir.

➤ **Araştırmaya katılan öğrencilerin verdikleri cevaplara göre ölçeklerin dağılımı**

Tablo:2 Finansal Okuryazarlığı Tespit Etmek Amacıyla Sorulan Sorular

Soru	Konu	
Soru 1	Temel Faize İlişkin Bilgi	Banka hesabınızda 100 TL'niz olduğunu ve faiz oranının yıllık %2 olduğunu düşündüğünüzde banka hesabınızda bulunan paranın tutarı 5 yıl sonraki değeri ne kadar olur? A) 102 TL'den fazla, B) Tam 102 TL, C) 102 TL'den az,
Soru 2	Temel Enflasyona İlişkin Bilgi	Banka hesabınızdaki paranzı uygulanan faiz oranını yıllık %1; yıllık enflasyon oranının %2 olduğunu düşünün. 1 yıl sonra hesabınızdaki para ile satın alma gücünüz nasıl değişir? A) Artar, B) Azalır, C) Tam olarak aynı kalır
Soru 3	Hisse Senedi Çeşitlendirmesine İlişkin Bilgi	"Kazandıracağı getiri açısından, sadece bir şirketin hisse senedini satın almak, hisse senetlerinde çeşitlendirme yapmaktan; A)Daha güvenlidir, B) Daha az güvenlidir, C) Hiçbir fark bulunmamaktadır
Soru 4	Borsanın İşlevine İlişkin Bilgi	Aşağıdaki ifadelerden hangisi Hisse Senedi Piyasasının (Borsa) temel işlevini tanımlamaktadır? A) Hisse senedi getirilerinin tahmin edilmesini sağlar, B) Hisse senedi fiyatlarının artmasına neden olur, C) Hisse senedi almak ve satmak isteyenleri bir araya getirir.
Soru 5	Yatırım Fonuna İlişkin Bilgi	Sizce aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur? A) Yatırım fonlarına yatırım yapıldığında, yatırılan para ilk yıl içinde çekilemez, B)Yatırım fonları birçok varlığa yatırım yapabilir (örneğin hem hisse senetleri hem de bono ve tahvil gibi borçlanma kağıtlarına), C)Yatırım fonları, geçmiş performanslarına bağlı olarak belirli bir getiri oranını garanti ederler.
Soru 6	Faiz Oranı ve Tahvil Fiyatı Arasındaki İlişkiye İlişkin Bilgi	Faiz oranları düşerse, tahvil fiyatları ne şekilde tepki verir. A) Yükselir, B) Düşer, C)Aynı kalır.
Soru 7	Hisse Senetleri ve Tahvil'in Riskliliğine İlişkin Bilgi	"Hisse senetlerinin riski tahvillerin riskinden." A) Daha fazladır, B) Daha azdır, C) Riskleri aynıdır.
Soru 8	Uzun Vade Getirisine İlişkin Bilgi	Uzun vadede (10-20 yıl) hangi varlığın getirisi daha yüksektir? A) Tasarruf hesabı, B) Tahvil, C) Hisse senedi,
Soru 9	Varlıkların Çeşitlendirmesine İlişkin Bilgi	Bir yatırımcı parasını farklı varlıklara dağıtarak yaparsa, yatırımcının para kaybetme riski: A) Artar, B) Azalır, C) Değişmez

*İşletme Bölümü Son Sınıf Öğrencilerin Finansal Okuryazarlık Düzeyi
(Ankara-Hacı Bayram Veli-Hacettepe Üniversitesi Örneği)*

Tablo:3 Finansal Okuryazarlık Düzeyini Tespit Etmek Amacıyla Sorulan Sorulara Verilen Cevapların Frekans ve Yüzde Dağılımları

Soru		Frekans	Yüzde (%)
Soru 1	DOĞRU	170	84,2
	YANLIŞ	32	15,8
Soru 2	DOĞRU	157	77,7
	YANLIŞ	45	22,3
Soru 3	DOĞRU	125	61,9
	YANLIŞ	77	38,1
Soru 4	DOĞRU	130	64,4
	YANLIŞ	72	35,6
Soru 5	DOĞRU	74	36,6
	YANLIŞ	128	63,4
Soru 6	DOĞRU	118	77,7
	YANLIŞ	84	58,4
Soru 7	DOĞRU	121	59,9
	YANLIŞ	81	40,1
Soru 8	DOĞRU	54	26,7
	YANLIŞ	148	73,3
Soru 9	DOĞRU	142	70,3
	YANLIŞ	60	29,7

Finansal okuryazarlığı ölçmek amacıyla işletme bölümü son sınıf öğrencilerine sorulan sorulara verdikleri cevapların frekans ve yüzde dağılımları yukarıdaki tabloda verilmiştir. Tablodaki verilere baktığımızda

öğrencilerin en fazla doğru cevap verdiği soru %84,2'lik doğruluk oranı ile temel faiz ile ilgili olan Soru 1'dir. Öğrencilerin en fazla yanlış cevap verdiği soru %73,3'lük oranı ile uzun vade getirisi ile ilgili olan Soru 8'dir. Araştırmaya katılan işletme bölümü öğrencilerinin en başarılı oldukları konular temel faiz, hisse senedi çeşitlendirmesi iken en başarısız oldukları konular uzun vade getirisi ile yatırım fonudur.

Son sınıf işletme bölümü öğrencilerinin finansal okuryazarlık düzeyini belirlemek amacıyla öğrencilere yöneltilen soruların demografik özelliklere göre değişip değişmediğinin testi yapılmıştır.

Tablo:4 Araştırmaya katılan son sınıf öğrencilerinin finansal okuryazarlık düzeyinin cinsiyete değişkeni bakımından T-Testi sonuçları

Değişkenler	Cinsiyet	N	Ortalama	S.Sapma	sd	t	p
Soru 1	Kadın	102	1,14	0,346	200	0,829	0,408
	Erkek	100	1,18	0,386			
Soru 2	Kadın	102	1,24	0,426	200	0,43	0,668
	Erkek	100	1,21	0,409			
Soru 3	Kadın	102	1,45	0,500	200	2,074	0,039
	Erkek	100	1,31	0,465			
Soru 4	Kadın	102	1,35	0,480	200	0,104	0,917
	Erkek	100	1,36	0,482			
Soru 5	Kadın	102	1,63	0,486	200	0,184	0,854
	Erkek	100	1,64	0,482			
Soru 6	Kadın	102	1,36	0,483	200	1,548	0,123
	Erkek	100	1,47	0,501			
Soru 7	Kadın	102	1,44	0,499	200	1,175	0,241
	Erkek	100	1,36	0,482			
Soru 8	Kadın	102	1,76	0,426	200	1,037	0,301
	Erkek	100	1,70	0,461			
Soru 9	Kadın	102	1,31	0,466	200	0,522	0,602
	Erkek	100	1,28	0,451			

Tablodaki verilere bakıldığında öğrencilerin finansal okuryazarlık düzeyini ölçmek amacıyla sorulan sorulardan sadece Soru 3'ün cinsiyet

*İşletme Bölümü Son Sınıf Öğrencilerin Finansal Okuryazarlık Düzeyi
(Ankara-Hacı Bayram Veli-Hacettepe Üniversitesi Örneği)*

değişkeni için istatistiksel açıdan anlamlı bir biçimde farklılaştığı anlaşılmaktadır. ($p < 0,05$) Soru 3’de kadınların ($X=1,45$) erkeklerden daha ileri seviyede bilgi sahibi olduğu görülmektedir. ($X=1,31$) Buradan anlaşılacağı üzere kadınlar hisse çeşitlendirmesi konusundaki bilgi seviyesi erkeklerden daha yüksektir.

Tablo:5 Araştırmaya katılan son sınıf öğrencilerinin finansal okuryazarlıklarının okudukları Üniversite değişkenini bakımından ANOVA sonuçları

Değişkenler	Üniversite	N	Ortalama	S.Sapma	F	P
Soru 1	Gazi Üniversitesi	87	1,19	0,399	0,799	0,451
	Hacettepe Üniversitesi	49	1,12	0,331		
	Ankara Üniversitesi	66	1,14	0,345		
Soru 2	Gazi Üniversitesi	87	1,25	0,437	0,400	0,671
	Hacettepe Üniversitesi	49	1,20	0,407		
	Ankara Üniversitesi	66	1,20	0,400		
Soru 3	Gazi Üniversitesi	87	1,48	0,502	4,083	0,018
	Hacettepe Üniversitesi	49	1,24	0,434		
	Ankara Üniversitesi	66	1,35	0,480		
Soru 4	Gazi Üniversitesi	87	1,43	0,497	2,253	0,108
	Hacettepe Üniversitesi	49	1,24	0,434		
	Ankara Üniversitesi	66	1,35	0,480		
Soru 5	Gazi Üniversitesi	87	1,67	0,474	0,357	0,7
	Hacettepe Üniversitesi	49	1,61	0,492		
	Ankara Üniversitesi	66	1,61	0,492		
Soru 6	Gazi Üniversitesi	87	1,40	0,493	0,312	0,732
	Hacettepe Üniversitesi	49	1,39	0,492		
	Ankara Üniversitesi	66	1,45	0,501		
Soru 7	Gazi Üniversitesi	87	1,37	0,485	0,606	0,547
	Hacettepe Üniversitesi	49	1,39	0,492		
	Ankara Üniversitesi	66	1,45	0,501		
Soru 8	Gazi Üniversitesi	87	1,72	0,449	0,161	0,852
	Hacettepe Üniversitesi	49	1,71	0,456		
	Ankara Üniversitesi	66	1,76	0,431		
Soru 9	Gazi Üniversitesi	87	1,39	0,490	3,663	0,027
	Hacettepe Üniversitesi	49	1,18	0,391		
	Ankara Üniversitesi	66	1,26	0,440		

Tablodaki verilere bakıldığında öğrencilerin finansal okuryazarlık düzeyini ölçmek amacıyla sorulan sorulardan Soru 3'ün okudukları üniversite değişkenine göre istatistiksel açıdan anlamlı bir biçimde farklılaştığı görülmektedir. ($p<0,05$) Soru 3'de Hacı Bayram Veli Üniversite'de okuyan öğrencilerin ($X=1,48$) Hacettepe Üniversitesi'nde okuyan öğrencilerden daha ileri seviyede bilgi sahibi olduğu görülmektedir ($X=1,24$). Denetim dersini alan öğrencilerin finansal okuryazarlığını ölçmek amacıyla sorulan sorulardan Soru 9'un okudukları üniversite değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir biçimde farklılaştığı görülmektedir. ($p<0,05$) Soru 9'de Hacı Bayram Veli Üniversite'de okuyan öğrencilerin ($X=1,39$) Hacettepe Üniversitesi'nde okuyan öğrencilerden daha ileri seviyede bilgi sahibi olduğu görülmektedir ($X=1,18$). Buradan anlaşılacağı üzere Hacı Bayram Veli Üniversitesi'nde okuyan öğrencilerin hisse çeşitlendirmesi ve varlıkların çeşitlendirilmesi konularındaki bilgi seviyesi Hacettepe Üniversitesinde okuyan öğrencilerden daha yüksektir.

*İşletme Bölümü Son Sınıf Öğrencilerin Finansal Okuryazarlık Düzeyi
(Ankara-Hacı Bayram Veli-Hacettepe Üniversitesi Örneği)*

Tablo:6 Araştırmaya katılan son sınıf öğrencilerinin finansal okuryazarlık düzeyinin not ortalaması değişkenine göre ANOVA sonuçları

Değişkenler	Not Ortalaması	N	Ortalama	S.Sapma	F	P
Soru 1	<2,00	4	1,00	0,000	0,831	0,437
	2,01-3,00	141	1,18	0,383		
	3,01-4,00	57	1,22	0,331		
Soru 2	<2,00	4	1,50	0,577	1,306	0,273
	2,01-3,00	141	1,23	0,425		
	3,01-4,00	57	1,18	0,383		
Soru 3	<2,00	4	1,25	0,500	0,329	0,720
	2,01-3,00	141	1,40	0,491		
	3,01-4,00	57	1,35	0,481		
Soru 4	<2,00	4	1,00	0,000	1,155	0,317
	2,01-3,00	141	1,37	0,484		
	3,01-4,00	57	1,35	0,481		
Soru 5	<2,00	4	1,75	0,500	0,586	0,557
	2,01-3,00	141	1,65	0,478		
	3,01-4,00	57	1,58	0,498		
Soru 6	<2,00	4	1,50	0,577	1,656	0,194
	2,01-3,00	141	1,45	0,500		
	3,01-4,00	57	1,31	0,469		
Soru 7	<2,00	4	1,50	0,577	0,622	0,538
	2,01-3,00	141	1,38	0,486		
	3,01-4,00	57	1,46	0,502		
Soru 8	<2,00	4	1,75	0,500	0,101	0,904
	2,01-3,00	141	1,72	0,449		
	3,01-4,00	57	1,75	0,434		
Soru 9	<2,00	4	1,25	0,500	1,487	0,228
	2,01-3,00	141	1,33	0,473		
	3,01-4,00	57	1,21	0,411		

Tablodaki verilere bakıldığında öğrencilerin finansal okuryazarlık düzeyini ölçmek amacıyla sorulan soruların öğrencilerin not ortalaması değişkenine göre istatistiksel açıdan anlamlı bir biçimde farklılaştığı anlaşılmaktadır. ($p>0,05$) Buradan anlaşılacağı üzere öğrencilerin not ortalamasının finansal okuryazarlık düzeyi üzerinde bir etkisi bulunmamaktadır.

Tablo:7 Araştırmaya katılan son sınıf öğrencilerinin finansal okuryazarlık düzeyinin aylık hane geliri değişkenine göre ANOVA sonuçları

Değişkenler	Aylık Hane Geliri	N	Ortalama	S.Sapma	F	P
Soru 1	<1.000 TL	3	1,00	0,000	0,244	0,866
	1.000-2.000 TL	19	1,16	0,375		
	2.001-3.000 TL	49	1,14	0,354		
	>3.000 TL	131	1,17	0,375		
Soru 2	<1.000 TL	3	1,00	0,000	0,407	0,748
	1.000-2.000 TL	19	1,26	0,452		
	2.001-3.000 TL	49	1,24	0,434		
	>3.000 TL	131	1,21	0,412		
Soru 3	<1.000 TL	3	1,67	0,577	1,251	0,293
	1.000-2.000 TL	19	1,47	0,513		
	2.001-3.000 TL	49	1,29	0,456		
	>3.000 TL	131	1,40	0,491		
Soru 4	<1.000 TL	3	1,67	0,577	0,776	0,509
	1.000-2.000 TL	19	1,26	0,452		
	2.001-3.000 TL	49	1,33	0,474		
	>3.000 TL	131	1,37	0,486		
Soru 5	<1.000 TL	3	1,67	0,577	1,414	0,24
	1.000-2.000 TL	19	1,42	0,507		
	2.001-3.000 TL	49	1,63	0,487		
	>3.000 TL	131	1,63	0,474		
Soru 6	<1.000 TL	3	2,00	0,000	2,982	0,032
	1.000-2.000 TL	19	1,58	0,507		
	2.001-3.000 TL	49	1,31	0,466		
	>3.000 TL	131	1,42	0,495		
Soru 7	<1.000 TL	3	1,33	0,577	0,183	0,908
	1.000-2.000 TL	19	1,47	0,513		
	2.001-3.000 TL	49	1,41	0,497		
	>3.000 TL	131	1,39	0,489		
Soru 8	<1.000 TL	3	1,67	0,577	0,560	0,642
	1.000-2.000 TL	19	1,84	0,375		
	2.001-3.000 TL	49	1,76	0,434		
	>3.000 TL	131	1,71	0,456		
Soru 9	<1.000 TL	3	1,33	0,577	0,127	0,944
	1.000-2.000 TL	19	1,32	0,478		
	2.001-3.000 TL	49	1,33	0,474		
	>3.000 TL	131	1,30	0,452		

Tablodaki verilere bakıldığında öğrencilerin finansal okuryazarlık düzeyini ölçmek amacıyla sorulan sorulardan sadece Soru 6'nın aile hane geliri değişkenine göre istatistiksel açıdan anlamlı bir biçimde farklılaştığı anlaşılmaktadır. ($p < 0,05$) Yapılan LSD testi sonucunda Soru 6'da hane geliri <1.000 TL olan öğrencilerin ($X=2,00$) hane geliri 2.001-3.000 TL olan öğrencilerden daha ileri seviyede bilgi sahibi olduğu görülmektedir ($X=1,31$). Soru 6'da hane geliri <1.000 TL olan öğrencilerin ($X=2,00$) hane geliri >3.000 TL olan öğrencilerden daha ileri seviyede bilgi sahibi olduğu görülmektedir ($X=1,31$). Denetim dersini alan öğrencilerin finansal

İşletme Bölümü Son Sınıf Öğrencilerin Finansal Okuryazarlık Düzeyi
(Ankara-Hacı Bayram Veli-Hacettepe Üniversitesi Örneği)

okuryazarlık düzeyini ölçmek amacıyla sorulan diğer sorular demografik değişkenlerden etkilenmemektedir.

Tablo:8 Araştırmaya katılan son sınıf öğrencilerinin finansal okuryazarlık denetim ve muhasebe alanında çalışma isteği değişkenine göre ANOVA sonuçları

Değişkenler	Denetim ve Muhasebe Alanında Çalışma İsteği	N	Ortalama	S.Sapma	F	P
Soru 1	Hayır	52	1,15	0,364	0,053	0,949
	Kararsız	46	1,17	0,383		
	Evet	104	1,15	0,363		
Soru 2	Hayır	52	1,33	0,474	2,395	0,094
	Kararsız	46	1,22	0,417		
	Evet	104	1,17	0,380		
Soru 3	Hayır	52	1,35	0,480	0,419	0,658
	Kararsız	46	1,43	0,501		
	Evet	104	1,38	0,486		
Soru 4	Hayır	52	1,37	0,486	0,050	0,952
	Kararsız	46	1,37	0,488		
	Evet	104	1,35	0,478		
Soru 5	Hayır	52	1,65	0,480	1,046	0,353
	Kararsız	46	1,54	0,504		
	Evet	104	1,66	0,475		
Soru 6	Hayır	52	1,38	0,491	0,259	0,772
	Kararsız	46	1,46	0,504		
	Evet	104	1,41	0,495		
Soru 7	Hayır	52	1,44	0,502	2,033	0,134
	Kararsız	46	1,50	0,506		
	Evet	104	1,34	0,475		
Soru 8	Hayır	52	1,71	0,457	1,333	0,266
	Kararsız	46	1,83	0,383		
	Evet	104	1,70	0,460		
Soru 9	Hayır	52	1,40	0,495	2,004	0,137
	Kararsız	46	1,28	0,455		
	Evet	104	1,25	0,435		

Tablodaki verilere bakıldığında öğrencilerin finansal okuryazarlık düzeyini ölçmek amacıyla sorulan soruların öğrencilerin denetim ve muhasebe alanında çalışma isteği değişkenine göre istatistiksel açıdan anlamlı bir biçimde farklılaştığı anlaşılmaktadır. ($p>0,05$) Buradan anlaşılacağı üzere

öğrencilerin not ortalamasının finansal okuryazarlık düzeyi üzerinde bir etkisi bulunmamaktadır.

Tablo:9 Araştırmaya katılan finansal okuryazarlık düzeyinin demografik değişkenlere göre frekans dağılımları

Sorular		Soru 1		Soru 2		Soru 3		Soru 4		Soru 5	
		Frekans	Yüzde(%)	Frekans	Yüzde (%)	Frekans	Yüzde (%)	Frekans	Yüzde (%)	Frekans	Yüzde (%)
Cinsiyet	Kadın	88	51,8	78	49,7	56	44,8	66	50,8	38	51,4
	Erkek	82	48,2	79	50,3	69	55,2	64	49,2	36	48,6
Üniversite	Gazi	70	41,2	65	41,4	45	36	50	38,5	29	39,2
	Hacettepe	43	25,3	39	24,8	37	29,6	37	28,5	19	25,7
	Ankara	57	33,5	53	33,8	43	34,4	43	33,1	26	35,1
Not Ortalaması	<1.00	4	2,4	2	1,3	3	2,4	4	3,1	1	1,4
	2.00-3.00	116	68,2	108	68,8	85	68	89	68,5	49	66,2
	3.00-4.00	50	29,4	47	29,9	37	29,6	37	28,5	24	32,4
Annenin Eğitim Durumu	Okur yazar değil	9	5,3	7	4,5	5	4	6	4,6	6	8,1
	İlköğretim	60	35,3	58	36,9	44	35,2	48	36,9	25	33,8
	Lise	56	32,9	49	31,2	38	30,4	37	28,5	25	33,8
	Üniversite	43	25,3	41	26,1	36	28,8	37	28,5	17	23
	Lisansüstü	2	1,2	2	1,3	2	1,6	2	1,5	1	1,4
Babanın Eğitim Durumu	Okur yazar değil	1	0,6	0	0	1	0,8	1	0,8	1	1,4

*İşletme Bölümü Son Sınıf Öğrencilerin Finansal Okuryazarlık Düzeyi
(Ankara-Hacı Bayram Veli-Hacettepe Üniversitesi Örneği)*

	İlköğretim	32	18,8	28	17,8	24	19,2	23	17,7	16	21,6
	Lise	54	31,8	50	31,8	36	28,8	37	28,5	22	29,7
	Üniversite	72	42,4	68	43,3	54	43,2	57	43,8	31	41,9
	Lisansüstü	11	6,5	11	7	10	8	12	9,2	4	5,4
Aylık hane Geliri	<1.000 TL	3	1,8	3	1,9	1	0,8	1	0,8	1	1,4
	1.000-2.000 TL	16	9,4	14	8,9	10	8	14	10,8	11	14,9
	2.000-3.000 TL	42	24,7	37	23,6	35	28	33	25,4	18	24,3
	>3.000	108	64,1	103	65,6	79	63,2	82	63,1	44	59,5
Sorular		Soru 6		Soru 7		Soru 8		Soru 9			
		Frekans	Yüzde(%)	Frekans	Yüzde(%)	Frekans	Yüzde(%)	Frekans	Yüzde(%)		
Cinsiyet	Kadın	65	55,1	57	47,1	24	44,4	70	49,3		
	Erkek	53	44,9	64	52,9	30	55,6	72	50,7		
Üniversite	Gazi	52	44,1	55	45,5	24	44,4	53	37,3		
	Hacettepe	30	25,4	30	24,8	14	25,9	40	28,2		
	Ankara	36	30,5	36	29,8	16	29,6	49	34,5		
Not Ortalaması	<1.00	2	1,7	2	1,7	1	1,9	3	2,1		
	2.00-3.00	77	65,3	88	72,7	39	72,2	94	66,2		
	3.00-4.00	39	33,1	31	25,6	14	14	45	31,7		

Annenin Eğitim Durumu	Okur yazar değil	4	3,4	4	3,3	1	1,9	7	4,9
	İlköğretim	46	39	46	38	19	35,2	50	35,2
	Lise	35	29,7	40	33,1	17	31,5	44	31
	Üniversite	31	26,3	29	24	17	31,5	39	27,5
	Lisansüstü	2	1,7	2	1,7	0	0	2	1,4
Babanın Eğitim Durumu	Okur yazar değil	1	0,8	0	0	0	0	0	0
	İlköğretim	21	17,8	22	18,2	7	13	23	16,2
	Lise	32	27,1	39	32,2	17	31,5	45	31,7
	Üniversite	56	47,5	31	42,1	25	46,3	65	45,8
	Lisansüstü	8	6,8	9	7,4	5	9,3	9	6,3
Aylık hane Geliri	<1.000 TL	0	0	2	1,7	1	1,9	2	1,4
	1.000-2.000 TL	8	6,8	10	8,3	3	5,6	13	9,2
	2.000-3.000 TL	34	28,8	29	24	12	22,2	33	23,2
	>3.000	76	64,4	80	66,1	38	70,4	94	66,2

*İşletme Bölümü Son Sınıf Öğrencilerin Finansal Okuryazarlık Düzeyi
(Ankara-Hacı Bayram Veli-Hacettepe Üniversitesi Örneği)*

Tablodaki verilere bakıldığında öğrencilerin en başarılı olduğu soru Soru1, en az başarısız olduğu soru Soru 8'dir. Buradan anlaşılan öğrencilerin en başarılı olduğu konu temel faiz, en başarısız olduğu konu ise uzun vade getirisi. Öğrencilerin temel enflasyon ve varlık çeşitlendirmesi konularında da başarılı oldukları görülmektedir. Öğrencilerin sorulardaki başarı oranlarında cinsiyete göre belirgin bir fark bulunmamaktadır. Öğrencilerin cinsiyete göre başarı oranlarındaki en büyük fark %10,4 ile Soru3'dür. Öğrencilerin sorulardaki başarı oranlarını okudukları üniversiteye göre incelediğimizde Hacı Bayram Veli Üniversitesi ile Ankara Üniversitesi arasında belirgin bir fark bulunmazken, Hacı Bayram Veli Üniversitesi ile Hacettepe Üniversitesi arasında belirgin farklar bulunmaktadır. Denetim dersi alan öğrencilerden finansal okuryazarlığı en yüksek olan üniversite Hacı Bayram Veli Üniversitesi en az olan üniversite Hacettepe Üniversitesidir. Öğrencilerin sorulardaki başarı oranlarını not ortalamalarına göre incelediğimizde not ortalaması 2,01-3,00 arasında olan öğrencilerin sorularda daha başarılı oldukları görülmektedir. Öğrencilerin sorulardaki başarı oranlarını anne ve babanın eğitim durumuna göre incelediğimizde ebeveynlerin eğitim durumlarının öğrencilerin başarı oranlarında belirgin bir etkisi olmadığı görülmektedir. Öğrencilerin sorulardaki başarı oranlarını aylık hane gelirine göre incelediğimizde aylık hane gelirlerinin >3.001 TL olan öğrencilerin sorulan tüm sorularda başarı oranları yüksektir. Aylık hane gelirleri öğrencilerin başarı oranlarını belirgin bir şekilde etkilemektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin finansal okuryazarlık düzeyini ölçmek amacıyla sorulan sorulara verdikleri cevaplara baktığımızda 9 soruya da doğru cevap veren 1 öğrenci bulunurken; bu soruların hepsine yanlış cevap veren öğrenci bulunmamaktadır.

Tablo:10 Araştırmaya katılan son sınıf öğrencilerinin doğru sayılarının demografik değişkenlere göre frekans dağılımları

Değişkenler		Doğru Sayısı					
		Soru 1		Soru 2		Soru 3	
		Frekans	Yüzde(%)	Frekans	Yüzde(%)	Frekans	Yüzde(%)
Cinsiyet	Kadın	2	2	4	3,9	14	13,7
	Erkek	1	1	5	5	7	7
Üniversite	Gazi	1	1,1	4	4,6	12	36
	Hacettepe	1	2	1	2	2	4,1
	Ankara	1	1,5	4	6,1	7	12
Not Ortalaması	<1.00	0	0	0	0	0	0
	2.00-3.00	2	1,4	7	5	17	12
	3.00-4.00	1	1,8	2	3,5	4	7
Annenin Eğitim Durumu	Okur yazar değil	0	0	0	0	2	20
	İlköğretim	0	0	2	2,8	9	12,7
	Lise	3	4,6	2	3,1	6	9,2
	Üniversite	0	0	5	9,3	4	7,4
	Lisansüstü	0	0	0	0	0	0
Babanın Eğitim Durumu	Okur yazar değil	0	0	0	0	0	0
	İlköğretim	0	0	1	2,6	5	13,2
	Lise	3	4,6	4	6,2	9	13,8

*İşletme Bölümü Son Sınıf Öğrencilerin Finansal Okuryazarlık Düzeyi
(Ankara-Hacı Bayram Veli-Hacettepe Üniversitesi Örneği)*

	Üniversite	0	0	4	4,7	7	8,2
	Lisansüstü	0	0	0	0	0	0
Aylık hane Geliri	<1.000 TL	0	0	0	0	1	33,3
	1.000-2.000 TL	0	0	0	0	5	10,5
	2.000-3.000 TL	1	2	0	0	5	10,2
	>3.000	1	1,3	2	1,9	11	14
	Değişkenler	Doğru Sayısı					
	Soru 4		Soru 5		Soru 6		
	Frekans	Yüzde(%)	Frekans	Yüzde(%)	Frekans	Yüzde(%)	
Cinsiyet	Kadın	17	16,7	14	13,7	20	19,6
	Erkek	16	16	17	17	19	19
Üniversite	Gazi	22	25,3	11	12,6	12	13,8
	Hacettepe	4	8,2	9	18,4	12	34,5
	Ankara	7	10,6	11	16,7	15	22,7
Not Ortalaması	<1.00	2	50	0	0	1	25
	2.00-3.00	21	14	25	17,7	25	17,7
	3.00-4.00	10	17,5	6	10,5	13	22,8
Annenin Eğitim Durumu	Okur yazar değil	3	30	2	20	1	10
	İlköğretim	11	15,5	6	8,5	17	23,9
	Lise	13	20	10	15,4	12	18,5

	Üniversite	6	11,1	13	24,1	9	16,7
	Lisansüstü	0	0	0	0	0	0
Babanın Eğitim Durumu	Okur yazar değil	0	0	0	0	0	0
	İlköğretim	12	31,6	2	5,3	9	23,7
	Lise	9	13,8	9	13,8	10	15,4
	Üniversite	9	10,6	16	18,8	18	21,2
	Lisansüstü	3	23,1	3	23,1	2	15,4
Aylık hane Geliri	<1.000 TL	1	33,3	0	0	0	0
	1.000-2.000 TL	6	31,6	1	5,3	7	36,8
	2.000-3.000 TL	6	12,2	9	18,4	12	34,5
	>3.000	11	13,4	13	29,5	11	14,4
Değişkenler	Doğru Sayısı						
	Soru 7		Soru8		Soru 9		
	Frekans	Yüzde(%)	Frekans	Yüzde(%)	Frekans	Yüzde(%)	
Cinsiyet	Kadın	21	20,6	10	9,8	0	0
	Erkek	27	27	7	7	1	1
Üniversite	Gazi	19	21,8	6	6,9	0	0
	Hacettepe	13	26,5	7	14,3	0	0
	Ankara	16	24,2	4	6,1	1	1,5
Not Ortalaması	<1.00	0	0	1	25	0	0
	2.00-3.00	36	25,5	7	5	1	0,7

*İşletme Bölümü Son Sınıf Öğrencilerin Finansal Okuryazarlık Düzeyi
(Ankara-Hacı Bayram Veli-Hacettepe Üniversitesi Örneği)*

	3.00-4.00	12	21,1	9	15,8	0	0
Annenin Eğitim Durumu	Okur yazar değil	1	10	1	10	0	0
	İlköğretim	22	31	4	5,6	0	0
	Lise	13	20	5	7,7	1	1,5
	Üniversite	11	20,4	6	11,1	0	0
	Lisansüstü	1	50	1	50	0	0
Babanın Eğitim Durumu	Okur yazar değil	1	100	0	0	0	0
	İlköğretim	8	21,1	1	2,6	0	0
	Lise	17	26,2	4	6,2	0	0
	Üniversite	22	25,9	9	10,6	0	0
	Lisansüstü	1	7,7	3	23,1	1	7,7
Aylık hane Geliri	<1.000 TL	1	33,3	0	0	0	0
	1.000-2.000 TL	3	15,8	0	0	0	0
	2.000-3.000 TL	13	26,5	3	6,1	0	0
	>3.000	9	11,25	11	28,9	1	1

Tablodaki verilere baktığımızda kadınların başarı oranlarının erkeklere göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Hacı Bayram Veli Üniversitesi'nin başarı oranının diğer üniversitelere göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Not ortalaması 2,01-3,00 arasında olan öğrencilerinin finansal okuryazarlıklarının daha yüksek olduğu görülmektedir. Annesi ilköğretim mezunu olan öğrenciler ile babası üniversite mezunu olan öğrencilerin başarı

oranları daha yüksektir. Aylık hane geliri >3.000 TL olan öğrenciler başarı oranları daha yüksektir. Finansal okuryazarlık düzeyini ölçmek için sorulan dokuz soruya doğru yanıt veren Ankara Üniversitesi'nde okuyan erkek öğrencidir. Hacı Bayram Veli Üniversitesi öğrencilerinin en başarılı olduğu konu borsa işlevi iken Hacettepe ve Ankara Üniversitesi'nin en başarılı olduğu alan hisse senetleri ve tahvilin riskliliğidir.

Tablo:11 Araştırmaya katılan son sınıf öğrencilerinin doğru sayılarının demografik değişkenlere göre frekans dağılımları

Üniversite	Öğrenci Sayısı	Ortalama
Hacı Bayram Veli Üniversitesi	87	5,0690
Ankara Üniversitesi	66	5,3939
Hacettepe Üniversitesi	49	5,8980
Toplam	202	5,3762

Denetim dersi alan 202 öğrencinin vermiş oldukları cevapların ortalaması 5,3762'dir. Genel başarı ortalamasına baktığımızda öğrencilerin finansal okuryazarlığa sahip olduğunu söyleyebiliriz.

SONUÇ

Bu üç üniversitede okuyan öğrencilerin finansal okuryazarlık düzeyini ölçmek amacıyla sorulan sorulardan soru 3 (hisse çeşitlendirilmesine ilişkin bilgi) hem cinsiyet değişkenine göre hem de okudukları üniversite değişkeni bakımından istatistiksel açıdan anlamlı bir şekilde değiştiği anlaşılmaktadır. Yapılan çalışmanın sonuçlarına bakıldığında; kadınların hisse çeşitlendirmesi konusundaki bilgi seviyesi erkeklere göre daha yüksektir. Bu sonuç; literatürdeki bir çok çalışma tarafından da desteklenmektedir (Chen ve Volpe, 2002; Furtuna, 2007; Worthington, 2006; Lusardi, 2008; Lusardi ve Mitchell, 2011; Dvorak ve Hanley, 2010, Atkinson ve Messy 2012: 43; Almenberg ve Anna Dreber, 2015). Öğrencilerin not ortalaması değişkenine göre öğrencilerin finansal okuryazarlık düzeyi istatistiksel açıdan anlamlı bir biçimde farklılaştığı anlaşılmaktadır. Yine bu öğrencilerin finansal okuryazarlık düzeyini ölçmek amacıyla sorulan sorulardan sadece tek bir soruda (soru 6) aile hane geliri değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir biçimde farklılaştığı anlaşılmaktadır. Yapılan

*İşletme Bölümü Son Sınıf Öğrencilerin Finansal Okuryazarlık Düzeyi
(Ankara-Hacı Bayram Veli-Hacettepe Üniversitesi Örneği)*

çalışmaya göre; faiz oranı ve tahvil fiyatı konularında hane geliri <1.000 TL olan öğrencilerin, gelir seviyesi yüksek olan öğrencilerden daha başarılı olduğu görülmektedir.

Yapılan bu çalışmaya göre son sınıf öğrencilerin en başarılı olduğu konu temel faiz, en başarısız olduğu konu ise uzun vade getirisi. Çalışmaya katılan öğrencilerin sorulardaki başarı oranlarında cinsiyete göre belirgin bir fark bulunmamaktadır. Yapılan bu çalışmada finansal okuryazarlık düzeyini ölçmek için sorulan sorulara verilen doğru yanıtların ortalamalarına baktığımızda en yüksek olan üniversite Hacettepe Üniversitesi en az olan üniversite Hacı Bayram Veli Üniversitesi olarak tespit edilmiştir. Çalışmaya katılan öğrencilerin finansal okuryazarlık düzeyini, not ortalaması ve aylık hane halkı geliri değişkenlerinin belirgin bir şekilde etkilediği, fakat anne ve babanın eğitim düzeyinin belirgin bir etkisinin olmadığı yapılan bu çalışmada tespit edilmiştir. Bu sonuçlar literatürdeki bir çok çalışma tarafından da desteklenmektedir (Chen ve Volpe, 2002; Worthington, 2006; Furtuna, 2007; Dvorak ve Hanley, 2010; Lusardi ve Mitchell, 2011; Atkinson ve Messy 2012: 43; Adeleke, 2013, Hastings, Madrian ve Skimmyhorn, 2013).

KAYNAKÇA

ADELEKE, Titus “The effects of gender and gender role on the financial literacy of college students (Master’s thesis”, Oklahoma StateUniversity), 2013.

AKSOYLU, Semra, BOZTOSUN Deviş, ALTINIŞIK, Fatih, BARAZ, Emre Hayri, A Baseline Investigation of Financial Literacy Levels: The Case of Kayseri Province. Journal of Accounting & Finance, 2017.

ALMENBERG, Johan; WIDMARK, Olof. “Numeracy, financial literacy and participation in asset markets”. Available at SSRN 1756674, 2011. <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.1756674> Erişim Tarihi: 20.09.2017

ALMENBERG, Johan; DREBER, Anna. “Gender, stock market participation and financial literacy”. Economics Letters, 2015, 137: 140-142.

ANSONG, Abraham; GYENSARE, Michael Asiedu. "Determinants of university working-students' financial literacy at the University of Cape Coast, Ghana". *International Journal of Business and Management*, 2012, 7.9: 126.

ANTEPLI, Ali. Determinants of the financial literacy levels among employees. *Journal of Hospitality*, 2019, 1.2: 106-120.

ANTEPLİ, Ali; KILINÇ, Erhan. ÜNİVERSİTE Öğrencilerinin Finansal Okuryazarlık Düzeyleri Belirlenmesi Üzerine Bir Araştırma: Beyşehir Aa İşletme Fakültesi Örneği A Study On The Determination Of Financial Literacy Levels Of University Students: Beyşehir Aa Business Faculty Sample. *Journal Of Social And Humanities Sciences Research (JSHSR)*, 2018, 5.29: 3620-3629.

ATKINSON, Adele; MESSY, Flore-Anne. "Measuring financial literacy", 2012. <http://dx.doi.org/10.1787/5k9csfs90fr4-en> Erişim Tarihi: 21.09.2017

BAY, Charlotta; CATASÚS, Bino; JOHED, Gustav. Situating financial literacy. *Critical Perspectives on Accounting*, 2014, 25.1: 36-45.

BAYER, Patrick J.; BERNHEIM, B. Douglas; SCHOLZ, John Karl. The effects of financial education in the workplace: Evidence from a survey of employers. *Economic Inquiry*, 2009, 47.4: 605-624.

CHEN, Haiyang; VOLPE, Ronald P. "Gender differences in personal financial literacy among college students". *Financial services review*, 2002, 11.3: 289-307.

ERDOĞAN, Eda ORUÇ. Journal of Strategic Research in Social Science. *Journal of Strategic Research in Social Science*, 2019, 5.1: 19-28.

FOX, Jonathan; BARTHOLOMAE, Suzanne; LEE, Jinkook. "Building the case for financial education". *Journal of consumer affairs*, 2005, 39.1: 195-214.

FURTUNA, Florentina. "College students' personal financial literacy: Economic impact and public policy implications". *Undergraduate Economic Review*, 2007, 4.1: 1. Hastings, J. S., Brigitte, C. M., and William L. S. (2013). Financial literacy, financial education, and economic outcomes. (2013).

*İşletme Bölümü Son Sınıf Öğrencilerin Finansal Okuryazarlık Düzeyi
(Ankara-Hacı Bayram Veli-Hacettepe Üniversitesi Örneği)*

HASNAIN, Amna, et al. An investigation on Financial Literacy: a case of Southern Punjab, Pakistan. *Pakistan Journal of social Sciences (PJSS)*, 2017, 37.1.

HULLGREN, Maria; SÖDERBERG, Inga-Lill. The relationship between consumer characteristics and mortgage preferences: a case study from Sweden. *International Journal of Housing Markets and Analysis*, 2013, 6.2: 209-230.

HUSTON, Sandra J. "Measuring financial literacy". *Journal of Consumer Affairs*, 2010, 44.2: 296-316.

JAMES, E. "The Case for Financial Literacy in Developing Countries". World Bank/OECD/DFID.[Online] Available: <http://www.oecd.org/dataoecd/35/32/43245359.pdf>.(March 6, 2011), 2009.

JORGENSEN, Bryce L.; SAVLA, Jyoti. "Financial literacy of young adults: The importance of parental socialization". *Family relations*, 2010, 59.4: 465-478..

KILIÇ, Yunus; ATA, H. Ali; SEYREK, İbrahim H. Finansal Okuryazarlık: Üniversite Öğrencilerine Yönelik Bir Araştırma. *Journal of Accounting & Finance*, 2015.

LANGLEY, Paul. "The everyday life of global finance: Saving and borrowing in Anglo-America". OUP Oxford, 2008.

LUSARDI, Annamaria. "Household saving behavior: The role of financial literacy, information, and financial education programs". National Bureau of Economic Research, 2008.

LUSARDI, Annamaria; MITCHELL, Olivia S. "Baby boomer retirement security: The roles of planning, financial literacy, and housing wealth". *Journal of monetary Economics*, 2007, 54.1: 205-224.

LUSARDI, Annamaria; MITCHELL, Olivia S. "Financial literacy and planning: Implications for retirement wellbeing". National Bureau of Economic Research, 2011.

LYONS, Angela C.; CHANG, Yunhee; SCHERPF, Erik. "Translating financial education into behavior change for low-income populations. Journal of Financial Counseling and Planning", 2006, 17.2.

JAPPELLI, Tullio. "Economic literacy: An international comparison". The Economic Journal, 2010, 120.548: F429-F451.

OEHLER, Andreas; WERNER, Christina. "Saving for retirement—a case for financial education in Germany and UK?", An economic perspective. Journal of Consumer Policy, 2008, 31.3: 253-283.

PERRY, Vanessa Gail. Is ignorance bliss? Consumer accuracy in judgments about credit ratings. Journal of Consumer Affairs, 2008, 42.2: 189-205.

SONG, Jihe; WINDRAM, Brian. "Benchmarking audit committee effectiveness in financial reporting". International Journal of Auditing, 2004, 8.3: 195-205.

STEVENS, Eric Bryan. The Relationship of Financial Literacy with Cognitive Ability and Numeracy skills in Adults: A Multiple Regression Analysis. 2017. PhD Thesis. Northcentral University.

SUNDARASEN, Sheela Devi D., RAHMAN, Muhammad S., OTHMAN, Noor S., DANARAJ, Jennifer, Impact of financial literacy, financial socialization agents, and parental norms on money management. Journal of Business Studies Quarterly, 2016, 8.1: 137.

WILLIS, Lauren E. "Evidence and ideology in assessing the effectiveness of financial literacy education". San Diego L. Rev., 2009, 46: 415.

WORTHINGTON, Andrew C. "Predicting financial literacy in Australia". 2006.

ZHUANG, Jinyun; THOMAS, Stuart; MILLER, Diane L. "Examining culture's effect on whistle-blowing and peer reporting". Business & society, 2005, 44.4: 462-486.

*İşletme Bölümü Son Sınıf Öğrencilerin Finansal Okuryazarlık Düzeyi
(Ankara-Hacı Bayram Veli-Hacettepe Üniversitesi Örneği)*